

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

29 september 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUUR, LANDBOUW, VISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID
EN RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Dominique Guns tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de overdraagbaarheid van verontreinigde gronden	1
Vraag om uitleg van mevrouw Linda Vissers tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de cadmiumvervuilende industrie en het aan leggen van goethietbekkens	3
Vraag om uitleg van mevrouw Linda Vissers tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over een stookoliefonds voor particulieren	5
Vraag om uitleg van de heer Jos Bex tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de ophaling en de verwerking van kadavers van landbouwdieren bij particulieren	7
Vraag om uitleg van de heer Frans Wymeersch tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de bestrijding van de distel en het jakobskruiskruid in Vlaanderen	9
Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de implementatie van de Europese richtlijn betreffende de beheersing van omgevingslawaaï	13
Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de uitbetaling van de beheersovereenkomsten water	14

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert

Vraag om uitleg van mevrouw Dominique Guns tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de overdraagbaarheid van verontreinigde gronden

De voorzitter: Mevrouw Guns heeft het woord.

Mevrouw Dominique Guns: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, een perceel grond dat is opgenomen in het register van verontreinigde gronden, is pas overdraagbaar na een zeer lange termijn omwille van de procedure die de OVAM oplegt bij verontreinigde gronden.

De verschillende stappen in de procedure zijn de volgende: uitvoeren van het oriënterend bodemonderzoek, 45 dagen; conform verklaren van het onderzoek door de OVAM, 60 dagen; opmaak van een voorstel van beschrijvend bodemonderzoek, 15 dagen; conform verklaren van het voorstel van beschrijvend onderzoek, 30 dagen; uitvoeren van het beschrijvend bodemonderzoek, 90 dagen; conform verklaren van het beschrijvend bodemonderzoek, 60 dagen; opmaak van het bodemsaneringsproject, 60 dagen; conform verklaren van het bodemsaneringsproject, 90 dagen; aangaan van een eenzijdige verbintenis en financiële zekerheid met de OVAM, 30 dagen.

Als deze procedure wordt gevolgd en het maximum-aantal dagen wordt gebruikt waarin wordt voorzien, duurt deze procedure minstens 480 dagen, in de veronderstelling weliswaar dat de eerste indiening onmiddellijk conform wordt verklaard. Ook de uitvoering van een beschrijvend bodemonderzoek kan uitlopen omdat het inschatten van de verontreiniging niet zo eenvoudig is.

Als iemand vandaag een grond wil aankopen en bij een bodemonderzoek blijkt de grond verontreinigd of de grond staat reeds op het register van verontreinigde gronden, dan gaan er 480 dagen voorbij vóór aler de procedure afgelopen kan zijn. Voor de koper is het nadelig, want hij moet anderhalf jaar wachten. De kans dat hij dat doet en niet uitkijkt naar een andere grond, is klein. Daarenboven moet hij anderhalf jaar wachten voor hij zelf zijn bouwvergunning

of milieuvergunning bijvoorbeeld kan aanvragen. Zo komt men tot een periode van bijna 3 jaar.

Kan de overdracht, met name het aangaan van een eenzijdige verbintenis en financiële zekerheid met de OVAM, niet in de tijd naar voren worden geschoven zodat de koper al eigenaar is en zijn vergunningen kan beginnen aanvragen, onder de opschortende voorwaarde dat de grond moet worden gesaneerd? Daarenboven is het ook voor de overheid interessant, want een koper zal vlugger geneigd zijn te saneren dan dat de verkoper dat zal doen. Dat is de economische logica.

We zouden moeten nagaan of de procedure niet kan worden verkort, iets waarmee de heer Wille bezig is. Zou het niet veel eenvoudiger zijn dat een verontreinigd perceel reeds na het uitvoeren van het oriënterend onderzoek overdraagbaar kan worden gemaakt? Om de garantie van het uitvoeren van de bodemsanering te behouden, kan het bedrag dat voor de overdracht wordt betaald, geblokkeerd worden bij de notaris. Na de overdracht kan de procedure dan verder blijven lopen zoals nu het geval is.

Aan de geest van het bestaande systeem wordt niets veranderd, alleen worden enkele stappen op een andere plaats ingevoegd. Het aangaan van een éénzijdige verbintenis ten opzichte van de OVAM komt dan vlak na de conformverklaring van het oriënterend bodemonderzoek. De financiële waarborg wordt vervangen door de blokkering van de verkoopsom bij de notaris. Als we op een decreet moeten wachten, zal het nog een tijdje duren.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de voorzitter, ik deel de bekommernis van mevrouw Guns dat de procedure enorm lang duurt en dat er naar mogelijkheden moet worden gezocht om die in te korten. Er heeft een ontwerp van decreet op de regeringstafel gelegen in 2004, maar dat is jammer genoeg niet goedgekeurd. Dat voorzag in een aantal vereenvoudigingen, onder meer om in bepaalde situaties het oriënterend en beschrijvend bodemonderzoek te laten samenvallen.

Ik heb bedenkingen bij het voorstel van mevrouw Guns, want een oriënterend onderzoek is slechts een

indicatief onderzoek en houdt heel wat risico's in. In het belang van de bescherming van de toekomstige eigenaar van dergelijke gronden moeten we toch voorzichtig zijn om dit spoor te volgen.

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mijnheer de voorzitter, ik ben er ook van overtuigd dat de procedure voor de overdracht van verontreinigde grond heel omslachtig is en veel tijd in beslag kan nemen. In het blad van de OVAM staat dat de OVAM begin dit jaar de wetgeving wat overzichtelijk heeft willen maken en de manier waarop de overdracht van een grond totstandkomt, heeft willen ophelderen op de webstek.

Mijnheer de minister, ik ben ervan overtuigd dat de milieuwetgeving een heel ingewikkeld kluwen is voor de particulieren. Daarom achten we het noodzakelijk om de gemeentelijke milieuambtenaren meer te betrekken bij dergelijke dossiers en hen de eerstelijnsfunctie te laten vervullen als er bodems verontreinigd zijn in een gemeente. Zo wordt de burger veel meer geholpen dan dat er enkel tussen overheid en burger gecommuniceerd wordt. Een milieuambtenaar is beter op de hoogte van hoe de milieuwetgeving in elkaar zit dan de doorsnee particulier. Zo zou er op het terrein heel wat duidelijkheid kunnen komen.

De voorzitter: De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex: Mijnheer de minister, volgens artikel 48 van het bodemsaneringsdecreet kunt u in bepaalde omstandigheden nu al de procedure versnellen. Mijn gemeente heeft voor een dergelijk dossier contacten gelegd.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, deze commissie is het erover eens dat de procedures heel lang zijn. Er werden initiatieven genomen om de transparantie te verhogen en de termijn te verkorten.

Alle voorstellen, en dus ook dit voorstel, zijn interessant en de moeite van het onderzoeken waard. Naast het goedkeuren en transparant maken van de wetgeving, is het ook belangrijk om die aan de burgers uit te leggen en bovendien de milieuambtenaren aan te moedigen.

Mevrouw Guns, ik heb 2 problemen met uw voorstel. U wilt de verkoopsom bij de notaris blokkeren zodat de nieuwe eigenaar na de overdracht verdere acties kan ondernemen. Het blokkeren van die verkoopsom alleen is echter niet voldoende, omdat het mogelijk is dat de kostprijs van het saneren hoger is dan het bedrag van de verkoopsom. Dat maakt dat de financiële zekerheid beperkt is.

U zegt dat er dan al een oriënterend bodemonderzoek is gebeurd, maar dat is alleen maar een summiere benadering. Daaruit kunnen we de volledige financiële zekerheid en de financiële consequenties niet afleiden. Dat betekent dat uw voorstel onvolledig is. Het risico blijft bestaan dat de verkoopsom onvoldoende garant staat voor de sanering. Een beschrijvend bodemonderzoek aangevuld met een kostprijsraming is een minimale basis voor het bepalen van die financiële zekerheid.

Mevrouw Guns, ik onthoud uw suggestie om het bedrag op te trekken. De zorg voor een voldoende financiële zekerheid blijft echter bestaan. De verkoopsom moet voldoende hoog zijn om daaraan tegemoet te komen. Ik wil dit voorstel nog verfijnen op basis van mijn 2 opmerkingen, en nagaan of we dit in het kader van het decreet bodemsanering of een ander initiatief kunnen inpassen.

Mevrouw Dominique Guns: Het kan best zijn dat u eerst het bedrag van de sanering moet vastleggen. Die opmerking is terecht. Ik ben verheugd dat u ook vindt dat de economie moet kunnen blijven draaien, dat mensen sneller een eigendom moeten kunnen verwerven, en dat er sneller moet worden gesaneerd. Ik hoop dat u daarmee rekening zult houden bij het opstarten van de nieuwe procedure, en dat u overleg zult plegen.

Minister Kris Peeters: Als ik dat niet zou doen, dan mag u me daarop attent maken.

Mevrouw Dominique Guns: De bedoeling van mijn vraag is om de bal aan het rollen te houden en eventueel de wetgeving aan te passen.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de minister, is het niet ook de bedoeling om die sanering te subsidiëren? Als dat zo is, dan is de kans kleiner dat de verkoopsom niet groot genoeg is om te saneren. De verkoop zou kunnen gebeuren na het beschrijvend onderzoek,

waarna we de koper vragen om een waarborgsom gelijk aan het verschil tussen de verkoopsom en de saneringskosten te storten, daarbij rekening houdend met eventuele subsidies. Dit zou de verkoop kunnen versnellen. Voor sommige mensen is het inderdaad een probleem dat het zo lang duurt.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Ik heb het daarnet zelf gehad over de nuance bij het beschrijvend bodemonderzoek. Het voorstel van mevrouw Guns kan wat worden verfijnd om tegemoet te komen aan de bekommernis dat de verkoopprijs onvoldoende zou zijn.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Linda Vissers tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de cadmiumvervuilende industrie en het aanleggen van goethietbekkens

De voorzitter: Mevrouw Vissers heeft het woord.

Mevrouw Linda Vissers: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, uit studies uitgevoerd door het steunpunt Milieu en Gezondheid blijkt dat bij Vlaamse baby's aanzienlijk meer cadmium wordt aangetroffen dan bij baby's uit ons omringende landen. Bovendien blijkt dat ook in landelijke gebieden vrij hoge concentraties van het zware metaal worden aangetroffen bij pasgeborenen. De studie werd uitgevoerd in acht aandachtsgebieden in Vlaanderen. Ze wees op hoge schadelijke concentraties in het bloed. De oorzaak ligt duidelijk bij de aanwezigheid van non-ferrobedrijven.

De aanwezigheid van schadelijke stoffen heeft vruchtbaarheids-, astmaproblemen en hooikoorts tot gevolg. De concentraties van dioxine, cadmium of lood zouden 10 percent hoger liggen dan de richtwaarde van de Wereldgezondheidsorganisatie.

Mijnheer de minister, veel wegen rond de milieuvervuilende industrieën werden eertijds verhard met assen die zeer hoge cadmiumconcentraties bevatten. Onder anderen de landbouwers gebruikten deze assen om hun landbouwwegen te verharderen. De

gemeenten gebruikten ze voor het verharderen van de landwegeltjes.

Welk initiatief neemt u om een inventaris te laten maken van deze assenwegen in de probleemgebieden? Worden deze assenwegen na inventarisatie gesaneerd? Zo ja, wie voert hierop controle uit? Bent u van mening dat, vooraleer een nieuwe wegbedekking wordt aangelegd, eerst de assen moeten worden verwijderd?

Rond bepaalde bedrijven die verantwoordelijk waren voor cadmiumuitstoot, werden goethietbekkens aangelegd. Deze goethiet bevat hoge concentraties cadmium. De bedrijven beloofden in het verleden dat zij in een 'later stadium' dit goethiet zouden bewerken om er de schadelijke stoffen uit te verwijderen. Rond bijvoorbeeld de Umicore-vestiging in Overpelt ligt een aanzienlijk aantal goethietbekkens.

Mijnheer de minister, welke controles worden uitgevoerd op mogelijke doorsijpeling? Wanneer worden deze bekkens door de eigenaar verwijderd? Werden er maatregelen genomen die voorkomen dat de gemeenschap dient op te draaien voor verwijdering van de goethietbekkens en mogelijke sanering van de gronden?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Vissers, er is een werkgroep Zinkassen van het Interreg-project-België-Nederland-Kempen. Ze werd reeds in 1999 door de OVAM samengesteld. Samen met de provincies heeft ze een inventarisatie opgemaakt. Hierbij werden de 44 steden en gemeenten van de provincie Limburg en de 70 steden en gemeenten van de provincie Antwerpen bevraagd. 49 gemeenten hebben hierop gereageerd en 19 gemeenten hebben aangegeven zinkassenwegen op hun grondgebied te hebben. Er zijn 435 locaties met zinkassen gelokaliseerd in Limburg en 166 locaties in Antwerpen. Er werd 490 kilometer assenweg geïnventariseerd, wat overeenkomt met ongeveer 300.000 kubieke meter zinkassen.

Daarnaast werd 1.157.958 vierkante meter pleinen en terreinen geïnventariseerd, met inbegrip van het industrieterrein Vossenbergh in Dilsen-Stokkem, wat overeenkomt met bijkomend 200.000 à 300.000 kubieke meter zinkassen. Het is dus een niet onbelangrijk dossier.

Gezien de grote hoeveelheid zinkassen en de hoge kostprijs van een sanering worden de geïnventariseerde wegen op dit ogenblik niet in hun geheel gesaneerd. Het is wel zo dat bij werkzaamheden aan deze wegen, de verwerking van zinkassen verloopt volgens een technische handleiding die hiervoor in 2000 is opgemaakt. Hierbij moet een gebruikscertificaat worden aangevraagd. OVAM kan controleboringen en bemonstering opleggen. In het kader van het project-België-Nederland-Kempen is het de bedoeling om de technische handleiding te verfijnen en voor te leggen aan de sector.

Alle zinkassen verwijderen is waarschijnlijk niet haalbaar gezien het grote volume. Eind 2000 werd een technische handleiding opgemaakt die aangeeft hoe zinkassen kunnen worden aangewend als onderfundering. Het Vlarea biedt de mogelijkheid zinkassen te gebruiken als secundaire grondstof. In het kader van het Interreg-project-België-Nederland-Kempen zal bijkomend worden nagegaan welke wegbedekking de beste garanties biedt voor een lage doordringbaarheid.

In de werkgroep Zinkassen van het Interreg-project zijn een beperkt aantal gemeenten actief betrokken. In het najaar wordt er in een overleg voorzien met alle betrokken gemeenten, provincies en administraties om de haalbaarheid van een verwijderingsstructuur te bespreken.

Rond de goethietbekkens bevinden zich peilputten. Door een halfjaarlijkse bemonstering en analyse van het grondwater via deze peilputten wordt de kwaliteit van het grondwater gevolgd. Men is daar dus nadrukkelijk mee bezig. Stroomopwaarts van elk bekken bevindt zich een peilput die de referentiekwaliteit van het grondwater weergeeft. Stroomafwaarts van elk bekken bevinden zich minstens twee peilbuizen die toelaten om eventuele lekkages uit de bekkens in het grondwater op te sporen. Jaarlijks wordt een rapport opgemaakt, waarin verslag wordt uitgebracht van de stortexploitatie of de nazorgactiviteiten gedurende het afgelopen jaar. Het rapport omvat in de nazorgfase een verslag van de uitgevoerde nazorgactiviteiten en een bespreking van de grondwaterkwaliteit en de evolutie ervan op basis van de analyseresultaten van de watermonsters uit de peilputten.

Er zijn geen plannen om deze bekkens op korte termijn te verwijderen. Op langere termijn blijft afgraving in functie van hergebruik mogelijk, maar tot op heden zijn me geen reële mogelijkheden inzake hergebruik bekend.

Voor de aanvang van de startactiviteiten stelt de exploitant van de stortplaats, conform artikel 5.2.4.7.1 van VLAREM II, een financiële zekerheid ten voordele van de OVAM. De financiële zekerheid moet de volgende risico's waarborgen: de kosten voor afdichtlaag en eindafdek van de stortplaats en de kosten voor de nazorgactiviteiten. Bij niet-naleving van de vergunningsvoorwaarden kan de OVAM vanzelfsprekend aanspraak maken op de gestelde financiële zekerheid en overgaan tot een ambtshalve uitvoering van de nodige maatregelen. De financiële zekerheid die bestemd is voor de eindafwerking – dus afdichtlaag en eindafdek – wordt vrijgegeven op basis van een voortgangsrapport opgesteld door een door de toezichthoudende overheid aanvaarde deskundige en een proces-verbaal van vaststelling van de toezichthoudende overheid. Bij beëindiging van de nazorg wordt de financiële zekerheid volledig opgeheven.

De voorzitter: Mevrouw Vissers heeft het woord.

Mevrouw Linda Vissers: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw vrij uitgebreide antwoord. Ik heb nog een bedenking. In een krant las ik het heuglijke nieuws dat u binnenkort de toegangsweg naar het nieuwe ziekenhuis zou komen openen. Die toegangsweg was echter één van de wegen waar die assen werden gebruikt. Toen die weg was opgebroken, zijn we daar meermaals gaan kijken – dat was één en al as.

Nu heb ik niet gezien dat men een procedure heeft uitgevoerd om die assen te verwijderen. Ik hoop het voor u, want het zou niet aangenaam zijn mocht u binnenkort die toegangsweg vlakbij het ziekenhuis openen, terwijl die assen zich nog onder het wegdek bevinden en die cadmiumvervuilde grond dus kort bij het ziekenhuis ligt. Ik hoop dat die procedure is toegepast. We hebben dat zelf niet gezien, maar we kunnen daar natuurlijk ook niet de hele tijd bij gaan staan. Wel hebben we op een bepaald ogenblik gezien dat men bezig was met de bovenlaag en dat de assen er toch nog onder lagen.

Voor ons is het zeer belangrijk te weten wie zal opdraaien voor de kosten van die goethietbekkens. Het bedrijf Umicore in Overpelt is op dit ogenblik zijn tewerkstelling aan het afbouwen. Momenteel werken er nog maar een klein aantal mensen. Op een paar plaatsen worden er gronden gesaneerd. Wat gebeurt er echter als dit bedrijf morgen het faillissement aanvraagt? Momenteel is er in Overpelt sprake van vier grote goethietbekkens tegenover het bedrijf, en twee of drie putten op het bedrijfsterrein zelf. Wie zal er in dat geval opdraaien voor die kosten? Die

vervuilde grond beslaat immers toch wel een aanzienlijk deel van de gemeente. Ik hoop dat de gemeente Overpelt daar niet voor moet opdraaien. Dat is mijn bekommernis.

Minister Kris Peeters: Ik neem er akte van dat u zeer bezorgd bent over de mogelijkheid dat Overpelt failliet zou gaan indien de gemeente hiervoor moet opdraaien. U weet dat de vorige regering duidelijke afspraken heeft gemaakt wat Umicore betreft. De heer Daems, die hier aanwezig is, kan dat bevestigen. Samen met u hoop ik dat Umicore, dat een dynamisch bedrijf is, niet failliet gaat. Ik kan daar zelf echter weinig aan doen. Ik hoop dat Umicore de aangegane verbintenissen en de duidelijke financiële afspraken zal nakomen.

Wat uw eerste opmerking betreft, ik dank u omdat u me er attent op hebt gemaakt dat ik daar word verwacht. U begrijpt dat ik niet bij elke werkzaamheid ter plaatse kan gaan kijken of alles volgens de regels van de kunst is gebeurd. Ik kan daar dus nu niet op antwoorden, maar ik zal het laten nakijken. Daar het gaat over een weg die naar een ziekenhuis leidt, is dit minstens delicaat te noemen. U zult me er zeker op attent maken, mocht dit zo zijn.

Mevrouw Linda Vissers: U bent uiteraard welkom in Overpelt. Ik heb dit ook maar in een krant gelezen. Daarin stond dat minister Vervotte het ziekenhuis kwam openen en dat u een aantal dagen later de nieuwe toegangsweg zou komen openen. Misschien moet u iets meer Het Belang van Limburg lezen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Linda Vissers tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over een stookoliefonds voor particulieren

De voorzitter: mevrouw Vissers heeft het woord.

Mevrouw Linda Vissers: Mijnheer de voorzitter, de sanering van gronden is een van de grote verantwoordelijkheden in onze maatschappij. Veel particulieren die initieel stookolie in een tank opsloegen, zijn op aardgas overgeschakeld. Met betrekking tot de ondergrondse tanks blijft echter een mogelijk lekkageprobleem bestaan. Op een bepaald ogenblik zullen die stookolietanks lekkageverschijnselen vertonen, wat uiteraard tot bodemverontreinigingen

kan leiden. Particulieren zijn zich soms niet bewust van de milieugebonden en financiële gevolgen van deze verontreiniging.

De dichtheid van ondergrondse stookolietanks moet reeds zijn getest. Veel mensen twijfelen evenwel aan de correcte uitvoering van deze tests. Ook de financiële gevolgen van een vastgesteld lek roepen nog vragen op. De oprichting van een stookoliesaneringsfonds, waarbij de overheid haar verantwoordelijkheid opneemt, is bijgevolg een dringende vereiste.

Mijnheer de minister, welke initiatieven zijn al genomen om de privé-eigenaars van stookolietanks te sensibiliseren? Zijn er aanwijzingen dat de goedkeuringsattesten onzorgvuldig zijn toegekend? Hebben de controles een precies beeld van het aantal lekkende tanks in Vlaanderen opgeleverd? Hoe ver staat het met de oprichting van een stookoliesaneringsfonds voor particulieren? Heeft de samenwerkingsovereenkomst tussen de Belgische Federatie van Brandstofhandelaars en de bevoegde ministers van de federale regering en van de drie gewestregeringen een positief resultaat opgeleverd? Wanneer zal het stookoliesaneringsfonds operationeel worden?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, er zijn in dit verband al initiatieven genomen. Op 2 december 1998 werd Premaz op initiatief van het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest, het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en de petroleumsector opgericht. In uitvoering van het decreet van 15 juni 1994 betreffende de milieubeleidsovereenkomsten is in 2000 een milieubeleidsovereenkomst inzake de gasolietanks voor de verwarming van gebouwen afgesloten. Bovendien verstrekt Informazout alle nodige inlichtingen. Er zijn in het verleden initiatieven genomen om de privé-eigenaars te sensibiliseren.

Ik heb geen aanwijzingen dat onzorgvuldig met de goedkeuringsattesten is omgesprongen. Ik heb in dit verband een aantal gegevens uit verschillende enquêtes verzameld. In februari 2003 heeft de sector zelf een enquête georganiseerd. Hieruit is gebleken dat 90,4 percent van de ondergrondse en 46,9 percent van de bovengrondse gevulde gasolietanks op dat ogenblik reeds door een erkend technicus waren gecontroleerd of op de wachtlijst van een erkend technicus waren opgenomen.

Overeenkomstig het Vlarem, moet elke houder, naargelang de resultaten van de controle, met een groene

of een rode dop worden gemerkt. Het plaatsen van een rode dop moet aan Aminoal worden gemeld. Aminoal heeft tot op heden 217 dergelijke meldingen ontvangen. Volledigheidshalve moet ik hieraan toevoegen dat dit niet inhoudt dat slechts bij 217 tanks een risico op lekken is vastgesteld. Het is immers logisch dat de eigenaar van een risicotank die tank vervangt of buiten gebruik stelt. De 217 meldingen slaan veeleer op de eigenaars die naar aanleiding van de milieubeleidsvereenkomst geen actie hebben ondernomen.

Gelet op de resultaten van de enquête van de sector en op de druk van de zware financiële gevolgen die aan de vaststelling van bodemverontreiniging zijn verbonden, meen ik dat de campagne voor de controle van stookolietanks als geslaagd mag worden beschouwd. Op basis van het cijfermateriaal beschik ik alvast niet over bewijzen of aanwijzingen dat onzorgvuldig met de goedkeuringsattesten zou zijn omgesprongen. Indien mevrouw Vissers wel over dergelijke bewijzen of aanwijzingen beschikt, zou ik haar willen vragen al haar informatie aan de bevoegde diensten over te maken.

Om een precies beeld van het aantal lekkende tanks te krijgen, heeft Premaz een aantal proefprojecten in zes Belgische gemeenten, met name Bierbeek, Borgworm en een aantal gemeenten in Wallonië, opgezet. In het kader van die proefprojecten zijn de tests gratis aangeboden. De resultaten van dit onderzoek zijn bekend.

Het aantal gasolietanks in België wordt geraamd op 1,3 miljoen eenheden, waarvan 54 percent of 700.000 tanks zich ondergronds bevinden. Het aantal gasoliehouders voor de verwarming van gebouwen in het Vlaamse Gewest wordt geraamd op 760.000 eenheden, waarvan 450.000 tanks zich ondergronds bevinden. Een gedeelte van die ondergrondse tanks stamt uit de jaren zeventig, tachtig en negentig van de vorige eeuw.

Uit dezelfde studie blijkt dat 3,5 percent van de 2012 geteste ondergrondse tanks niet meer dicht is en dat 0,8 percent van deze tanks een bodemverontreiniging heeft veroorzaakt. Indien een bovengrondse tank voor een bodemverontreiniging zorgt, is dit veeleer aan accidentele handelingen dan aan lekken te wijten. Dit betekent dat het aantal bodemverontreinigingsproblemen ten gevolge van lekkende tanks op 3.600 gevallen, zijnde 0,8 percent van 450.000 tanks, kan worden geraamd. Bij de OVAM zijn momenteel een vijftigtal dossiers met een acuut gevaar voor het milieu en met de bijbehorende financiële implicaties bekend.

De federale en de gewestelijke overheden en de petroleumsector hebben een protocol met de krachtlijnen ondertekend. Deze week nog zal er een vergadering op het kabinet van de bevoegde federale minister plaatsvinden om dat protocol om te zetten in een samenwerkingsovereenkomst. Dat moet leiden tot de oprichting van een stookoliesaneringsfonds. Ik veronderstel dat dit fonds in 2006 operationeel kan zijn, al kan ik natuurlijk niet anticiperen op de besprekingen die op het kabinet van minister Verwilghen zullen plaatshebben. Ik hoop dus dat dit dossier volgend jaar kan worden afgesloten.

De voorzitter: Mevrouw Vissers heeft het woord.

Mevrouw Linda Vissers: Ik dank de minister voor zijn zeer uitgebreide antwoord.

De voorzitter: Mevrouw Demeulenaere heeft het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere: De minister is ervan overtuigd dat alle leveranciers aan de enquête hebben meegewerkt. Ik ben daar niet zeker van. Integendeel: geloofwaardige bronnen zeggen me dat velen dat niet hebben gedaan, en wel omdat ze daar geen tijd voor hebben.

De minister is er ook van overtuigd dat alle leveranciers de verdelers zullen melden wie geen groene dop heeft. Ik weet echter uit goede bron dat dit niet gebeurt, want de leveranciers willen hun klanten niet aangeven. Ik verwijt de leveranciers niets: men kan ze toch niet verwijten dat ze hun klanten moeilijkheden bezorgen? Ik heb echter wel vragen over de waarde van de cijfers die de minister vermeldt.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mij wordt gevraagd een algemeen beeld te schetsen. Ik kan dat alleen maar doen op basis van de enquêteresultaten. Meer heb ik niet.

Ik heb die cijfers gegeven zonder daar commentaar over de gehanteerde methode of de volledigheid ervan bij te leveren. U zegt dat u andere bronnen en andere cijfers hebt. Ik neem akte van uw opmerking. Ik zou die graag eens inkijken.

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Op geregelde tijdstippen informeer ik naar de stand van zaken van de oprichting van een saneringsfonds voor slachtoffers

van lekkende stookolietanks. Mijn fractie heeft gisteren een voorstel van resolutie ingediend betreffende de organisatie van de aanpak van de bodemverontreiniging door lekkende stookolietanks. Ik hoop dat die tekst, van zodra hij is gedrukt, snel kan worden besproken in de commissie.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos Bex tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de ophaling en de verwerking van kadavers van landbouwdieren bij particulieren

De voorzitter: We zullen over dit onderwerp binnen enkele weken in de commissie van gedachten wisselen met de professor die de Rendac-studie heeft gemaakt. De vertegenwoordigers van de OVAM en eventueel ook de minister kunnen dan hun mening hierover kwijt.

De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, volgens studies zouden in België elk jaar 5.000 ton kadavers van gezelschapsdieren worden weggewerkt. Daarvan zijn ongeveer 140 ton officieel gekend door de OVAM. Ik heb het dan nog niet over de landbouwdieren in privé-bezit.

Het begraven van deze kadavers moet worden vermeden, want dat kan leiden tot milieuvuur. De ophalers van huisdieren mogen bij privé-personen geen landbouwdieren ophalen. Voor dat laatste heeft Rendac een monopolie in handen. We stellen ons een aantal vragen bij de gratis ophaling door Rendac. Wie betaalt de kosten, want er moet toch iemand voor opdraaien? Uit de cijfers blijkt dat er een groot verschil is in de gegevens over het aantal geregistreerde gezelschapsdieren: 140 ton tegenover 5000 ton. We vermoeden dat heel wat landbouwdieren die bij particulieren worden opgehaald, mee in het subsidiesysteem worden gestopt. Daardoor zou Rendac betoelaagd worden voor de verwijdering van landbouwdieren bij particulieren.

De ophalers van huisdieren kunnen op twee plaatsen terecht voor de crematie en de verwerking van

de kadavers: Sombreffe in Wallonië en NV Machiels in Leuven. Het gebeurt dat beide installaties overbezet zijn en er niet voldoende capaciteit is. Waarom slaagt men er niet in om vergunningen voor het tijdelijk stockeren te geven aan ophalers van huisdieren? Het betreft immers een gezondheidsprobleem. Veel dierenartsen hebben niet eens de mogelijkheid om de dieren op een hygiënische manier te stockeren.

Kan er bij het herzien van de decretale bepalingen inzake dierlijke afval omwille van het inpassen van Europese verordening 1774/2002, niet worden gedacht aan de mogelijkheid om het ophalen van landbouwdieren bij particulieren te laten gebeuren door de ophalers van huisdieren? We moeten ook eens nadenken over het feit dat deze landbouwdieren niet geregistreerd zijn bij Sanitel. Tijdens de dioxinecrisis hebben we gemerkt dat er bepaalde detectieproblemen kunnen zijn. Waarom is het zo moeilijk om aan een vergunning te komen om dergelijke activiteiten uit te oefenen?

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft woord.

De heer Pieter Huybrechts: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, we weten dat het dossier over het ophalen en verwerken van kadavers een complex geheel vormt. Ik weet ook dat controle en toezicht voor u erg belangrijk zijn. Net als de heer Bex stel ik me vragen bij het erg grote verschil in het volume kadavers van gezelschapsdieren. OVAM heeft het over 140 ton terwijl uit gegevens van La Dernière Heure blijkt dat er jaarlijks ongeveer 5000 ton kadavers zijn. Dat verschil is net iets te groot om zomaar onder het tapijt te vegen.

Ik wens niets of niemand te beschuldigen, maar mijn slecht karakter doet me enkele vragen stellen. Zou het misschien kunnen dat Rendac via haar register van ophalingen, landbouwdieren bij particulieren of gezelschapsdieren transformeert in landbouwdieren? Als dat het geval zou zijn, kan Rendac onrechtmatig aanspraak maken op subsidies van de Vlaamse overheid. U kunt mij misschien een plausibele verklaring voor het grote verschil geven, mijnheer de minister.

Rendac beschikt over een monopoliepositie, waardoor de subsidies uitsluitend aan dat bedrijf worden uitgekeerd. In opdracht van OVAM worden de Vlaamse subsidies aan Rendac gecontroleerd en dat is een goede zaak. Welke organisatie of dienst con-

troleert de juistheid van de door Rendac verstrekte gegevens? Wie controleert het register van ophalingen dat door Rendac wordt voorgelegd?

De voorzitter: Collega's, u weet dat we binnen enkele weken een speciale zitting over dit onderwerp zullen inlassen.

De heer Pieter Huybrechts: Mijnheer de voorzitter, dat zijn we nu pas te weten gekomen.

De voorzitter: Het betreft een recente studie van juni 2005 en sindsdien is de commissie niet bijeen geweest. Het is een vergelijkend onderzoek, uitgevoerd door medewerkers van de Universiteit Gent, van de kosten, de prijzen en de opbrengsten binnen de sector van de dierlijke afvalstoffen. Tijdens die bijeenkomst kunnen we dieper ingaan op deze kwestie. Ik reken erop dat iedereen het vergelijkend onderzoek leest.

Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, het dossier-Rendac kwam hier al een paar keer aan bod. Ik ga er ook van uit dat we de discussie ten gronde zullen voeren naar aanleiding van de bespreking van het rapport, dat heel interessante informatie bevat. Ik zal nu de vragen van de heer Bex beantwoorden. De andere vragen moeten zeker aan bod komen tijdens de bespreking van het rapport.

U stelde een vraag over de gegevens over de hoeveelheid landbouwdieren bij particulieren. OVAM beschikt niet over die gegevens. Het is mogelijk dat er wel een statistiek over bestaat bij het FAVV, het Federale Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.

Schapen, geiten en runderen worden via oormerken geregistreerd. Voor varkens, paarden, gevogelte en konijnen ligt dit moeilijker. OVAM beschikt niet over gegevens van landbouwdieren bij particulieren.

OVAM kent wel het aandeel krenten van landbouwdieren van de groep 'particulieren en kleine veebedrijven' ten opzichte van het totale aantal landbouwdieren, aangezien Rendac deze gegevens wettelijk – conform het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 1995 – in een apart register moet noteren. Dit aandeel bedroeg in 2004 52.995 dieren tegenover 998.968, dat is 5,30 procent. Uitgedrukt in kilogram is dat 4,7 versus 73,6 miljoen en dat is 6,38 procent.

Er zijn geen gegevens over het aandeel van de particulieren ten opzichte van de kleine veebedrijven. Als we de krenten van runderen, varkens en gevogelte buiten beschouwing laten en alleen de krenten van paarden, pony's, schapen, geiten en varia aanduiden, komen we op 1,5 procent voor het aantal dieren en op 2,17 procent voor het gewicht. Paarden vertegenwoordigen hier het grootste tonnage, wat aantallen betreft gaat het hier voornamelijk om schapen en geiten.

Drie bedrijven hebben een vergunning aangevraagd voor het ophalen en verwerken van krenten van landbouwdieren van particulieren. Aan twee bedrijven werd de erkenning geweigerd. Een aanvraag werd geweigerd wegens het ophalen van huisdierkrenten zonder erkenning. Dat is een overtreding. Een andere aanvraag werd geweigerd wegens het niet voldoen aan de voorwaarden van de proeferkenning. Dat hield illegale opslag in, de afzet was niet verzekerd en de solvabiliteit van het bedrijf was niet in orde.

Ik geef nog antwoord op uw vragen die mij schriftelijk werden overgemaakt. U vroeg of particulieren een alternatief hebben voor de verwerking van hun overleden landbouwdieren. Kleine dieren kunnen worden gecremeerd, individueel of gezamenlijk, in een vergunde installatie, dit in tegenstelling tot de vroegere wetgeving, waar dieren alleen traditioneel mochten worden verwerkt. Er is de Europese verordening 1774/2002 die rechtstreekse verbranding toestaat.

Indien de kosten voor de ophaling van landbouwdieren te hoog oplopen, is de drempel om een of meerdere dieren te begraven klein. Dat probleem hebt u zelf aangehaald. Dit geldt zowel voor dieren gehouden bij particulieren als bij landbouwbedrijven. Niet alleen de financiële tussenkomst voor particulieren, maar ook die voor veebedrijven, is dus in feite in tegenstrijd met het principe 'de vervuiler betaalt'. Maar dit is een keuze die de Vlaamse overheid gemaakt heeft. Ik ga ervan uit dat we dit bij de bespreking van het rapport opnieuw kunnen aankaarten en de visie van deze commissie verder uitklaren.

De voorzitter: De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex: Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister.

Ik zal niet vooruitlopen op de discussie van volgende maand. Ik heb een bijkomende vraag – u hoeft me

daar vandaag nog niet op te antwoorden. Ik vraag me af of we niet moeten overgaan tot registratie. We moeten de kadavers toch kunnen traceren en het verschil tussen die 5000 en 140 ton kunnen verklaren. Dit is immers een aangelegenheid van volksgezondheid. Registratie – bijvoorbeeld bij Sanitel – kan een nuttig instrument zijn.

Honden krijgen vandaag een chip ingeplant en worden geregistreerd. Het enige probleem daarbij zijn de ellenlange lijsten van honden. Ze worden er niet uit gehaald als ze doodgaan. Het is geen werkbare lijst. Maar een of andere vorm van registratie zou nuttig zijn.

Twee bedrijven kregen geen vergunning. Ik moet dat eens opnieuw nagaan. Ik dacht dat één vergunning op andere gronden was geweigerd. Ik zal dat nog eens nalezen en dan weer contact met u opnemen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Frans Wymeersch tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de bestrijding van de distel en het jakobskruid in Vlaanderen

De voorzitter: De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik zal het hebben over vier soorten distels. De kruldistel groeit vooral langs de wegen. De kale jonker vinden we vooral op vochtige plaatsen. De speerdistel groeit langs de wegen, in weiden en op braakliggende gronden. De akkerdistel staat zoals de naam het zegt, op en langs de akkers, ook aan wegranden en op braakgronden. Die bloeien vanaf de maand juni tot en met de maand september.

De verspreiding van de distel is eigenlijk het gevolg van een nieuw soort natuurbeleid dat opgang heeft gemaakt tijdens de jaren negentig. Er is een KB van 1987, dat in Vlaanderen de verdelging van de vier genoemde distels verplicht en regelt. Vroeger hielden de landbouwers en grondgebruikers het onkruid kort. Volgens het veldwetboek moeten de distels worden bestreden en moeten de burgemeesters toezien op de uitvoering van de verdelgingsplicht. Vele burgemeesters nemen het echter niet zo nauw met deze uitvoe-

ringsplicht. De gouverneur van Antwerpen heeft vorig jaar nog een provinciaal decreet uitgevaardigd om de gemeenten nogmaals op hun verantwoordelijkheid te wijzen, maar vele burgemeesters lappen dit aan hun laars. Ook de Milieuadministratie vindt deze verplichting achterhaald. In een advies van Natuurbehoud van 22 juni 2005 wordt zelfs aanbevolen om de distelbestrijding te vervangen door een code van nabuurschap. Landbouwverenigingen zijn het daar uiteraard niet mee eens.

Het bermbesluit laat een eerste maaibeurt toe na 15 juni en een tweede na 15 september. Tijdens de drie tussenliggende maanden hebben de planten dus alle kans om zich verder te verspreiden. Individuele landbouwers doen nogal wat moeite en maken vaak kosten om distels op hun gronden te bestrijden. Distels houden immers een gevaar op tetanus in. Sommigen spenderen daar meer dan 50 euro per hectare aan. Dat is een belangrijke meerkost die zou moeten worden gehonoreerd in het beleid.

Enerzijds wil men een strikte regelgeving toepassen en de verspreiding van distels tegengaan, maar anderzijds is er een tegenbeweging die dit hele scenario in twijfel trekt.

Daarnaast worden we ook geconfronteerd met de verspreiding van het jakobskruid. Dat is een bijzonder giftige plant. In Nederland is het kruid gezaaid in natuurreservaten om een natuurlijke biotoop te creëren voor de jakobsvlinder, met alle gevolgen van dien. Mijnheer de minister, is dat ook in Vlaanderen gebeurd?

Het jakobskruid bevat een grote hoeveelheid alkaloiden en is zeer gevaarlijk voor paarden. De alkaloiden worden in de lever van de dieren gecumuleerd tot de dood erop volgt. Als de symptomen van vergiftiging zich uiten, is het te laat. In het Verenigd Koninkrijk zouden al minstens 1000 paarden gedood zijn door het eten van het jakobskruid, aldus professor Knottenbelt van de universiteit van Liverpool. En dan gaat het enkel over de bewezen gevallen. Aangezien de symptomen vaak niet worden herkend, gaat het hier mijns inziens dan ook slechts over het topje van de ijsberg.

Ook in Nederland zouden reeds enkele honderden dieren gedood zijn door het eten van het jakobskruid. Ook in Vlaanderen zijn al enkele sterfgevallen vastgesteld, onder meer in Oedelem, Bornem en Grobbendonk.

Het jakobskruiskruid is hier altijd aanwezig geweest maar verspreidt zich vandaag bijzonder snel en op grote schaal, zeker in die gebieden waar het vroeger sporadisch voorkwam. In het Waasland bijvoorbeeld tiert het jakobskruiskruid welig. Een volwassen plant kan honderdduizend zaadjes produceren die door de wind heel ver kunnen worden meegevoerd.

De bestrijding van het jakobskruiskruid is niet wettelijk geregeld. Iedereen doet dus wat hij denkt te moeten doen. Manuele bestrijdingstechnieken zoals uittrekken, hakken en maaien zijn weinig doeltreffend. Vaak groeien ze nadien zelfs nog harder. Een bestrijding met chemicaliën wordt door de ecofundamentalisten hardnekkig afgewezen. De zogenaamde ecologische bermten die langs onze grote wegen zijn aangelegd, vormen een uitstekende basis voor het jakobskruiskruid.

Mijnheer de minister, ik moet er wel aan toevoegen dat zelfs vanuit de milieusector wordt toegegeven dat het eten van jakobskruiskruid gevaarlijk is, en dat de landbouwers ervoor moeten zorgen dat het kruid niet tussen het hooi terechtkomt. Er wordt toegegeven dat er enig gevaar aan verbonden is, maar alles wordt onmiddellijk weer gerelativeerd.

Voor buitenstaanders kan het misschien lachwekkend overkomen dat in het parlement over de bestrijding van deze twee planten wordt gesproken, maar ik leg er de nadruk op dat de mensen die er in de praktijk mee worden geconfronteerd, het absoluut niet lachwekkend vinden.

Mijnheer de minister, bent u op de hoogte van deze problematiek? Ik neem aan van wel. Hebt u ondertussen de nodige richtlijnen gegeven aan de gemeentebesturen en ze op hun plichten gewezen? Wat houden die richtlijnen precies in?

Werd een inventaris gemaakt van de gekende ongelukken met jakobskruiskruid? Is er over deze problematiek overleg met het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen? Want ook het Agentschap is een medespeler in dit dossier.

Mijnheer de minister, overweegt u een tegemoetkoming voor de landbouwers bij de bestrijding? De individuele landbouwer heeft op jaarbasis een niet onaanzienlijke kost om de bestrijding te regelen. Overweegt u om de bestrijding van het jakobskruiskruid te verplichten? Overweegt u een herziening van de regelgeving op de distelbestrijding?

De heer Verfaillie is niet aanwezig, maar ook zijn vragen zijn zeer interessant. Mijnheer de minister, ik veronderstel dat u ook een antwoord hebt voorbereid op deze vragen. Daarom zal ik ze nog eens mondeling stellen. Wanneer plant u een wettelijke regeling van deze materie? Ziet u een mogelijkheid om ook andere gevaarlijke planten in de toekomst verplicht te bestrijden?

Mevrouw Linda Vissers: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil nog iets zeggen over het giftige jakobskruiskruid. De voorbije maanden hebben we er veel over kunnen lezen in de media. We weten dat jakobskruiskruid zeer giftig is. Het blad of de bloem aanraken met de blote hand kan al ernstige gevolgen hebben.

De voorbije weken werd in verschillende gemeenteraden deze problematiek aangekaart. In meerdere Noord-Limburgse gemeenten werden mooie bloemenweiden aangelegd in samenwerking met allereerste milieuverenigingen. Jammer genoeg werd een zaadmengeling gebruikt waarin ook het giftige jakobskruiskruid zat. We hebben die problematiek voorgelegd aan de milieudiensten, en zij zeggen dat het kruid enkel kan worden bestreden door elk plantje apart uit te trekken. Dat zou te veel tijd in beslag nemen, dus blijven enkel sterke onkruidverdelgers over, die uiteraard verboden zijn.

In lees vandaag in de krant dat ook de stad Lommel zich wil informeren over het jakobskruiskruid, dat heel veel voorkomt in de stad. Mijnheer de minister, de stad wil deze problematiek ook bij u aankaarten.

Mijnheer de minister, ik wil u vragen deze problematiek met uw bevoegde diensten te bespreken en op zeer korte termijn de gemeentebesturen op de hoogte te brengen van uw advies hierover.

De heer Patrick Lachaert: De provincies Groningen en Friesland hebben heel wat ervaring, zowel met het stimuleren van de groei als met het bestrijden van het jakobskruiskruid. Misschien kunnen we ons licht daar opsteken, want we moeten niet altijd het warm water uitvinden.

De heer Bart Martens: Mijnheer de voorzitter, ik wil niet dat we aan paniekzaaijerij doen. In elke Vlaamse tuin staan planten die giftig zijn: taxus, rododendron. Zelfs het loof van aardappelen is giftig. We zijn in een situatie terechtgekomen waarin veel mensen zo vervreemd zijn van de natuur dat ze zich vij-

andig opstellen tegenover de natuur. Ook over het jakobskruiskruid moeten we paniekreacties zeker vermijden.

Het is een algemene tactiek van planten om toxische stoffen te ontwikkelen, opdat de dieren ze niet zouden opeten. Het is een overlevingsstrategie van planten, die doorgaans goed werkt. Paarden laten dat kruid dus staan. Het schept alleen problemen als het kruid onzichtbaar wordt omdat het mee wordt gehooïd. Dan zou het een probleem kunnen zijn, maar ook dan moeten we de nodige nuances aanbrengen.

De letale dosis van jakobskruiskruid is, volgens de literatuur, 50 tot 200 gram per kilogram lichaamsgegewicht. Een paard kan een halve ton wegen. Dat betekent dat het 250 tot 1.000 volgroeide planten moet opeten vooraleer het een letale dosis binnenkrijgt. We moeten niet aan paniekzaaiërij doen en het probleem in het juiste perspectief zien. Ik pleit voor een aantal gepaste natuurgerichte maatregelen voor de schaarse percelen waar de plant wel veel voorkomt, zoals selectief maaïen of de plant manueel verwijderen. Dat is veel beter dan een algemeen bestrijdingsverbod uit te vaardigen of het kruid met chemicaliën te bestrijden. De ervaring in Groot-Brittannië leert ons trouwens dat bestrijding met chemicaliën dikwijls een averechts effect heeft. Het maskeert de geur die de planten afgeven waardoor paarden ze juist sneller opeten en in de problemen geraken. We mogen niet met een kanon op een mug schieten.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, ik sta versteld van de kennis van een aantal leden van dit probleem. Mijnheer Martens, ik ga ervan uit dat alles in de juiste context wordt geplaatst, en alleen de ezels onder de paarden zich eraan tegoed doen.

Er is een verschil tussen de problematiek van de distels en die van het jakobskruiskruid. Voor distels bestaat sinds 1887 een koninklijk besluit. De bedoeling was om landbouwers en mensen die op het veld werkten, te beschermen tegen onder andere tetanus. Er is terecht gezegd dat er in het jakobskruiskruid een chemische bescherming aanwezig is. Beide planten verdedigen zich op een verschillende manier tegen dieren die de plant willen opeten. De stekels van de distel zijn daarbij erg efficiënt. Het jakobskruiskruid bevat alkaloiden, een toxische stof die nauwelijks in de lever wordt afgebroken. Inzake tetanus hebben we

ondertussen ook al een hele weg afgelegd, met onder andere vaccinaties.

Het probleem met jakobskruiskruid situeert zich vooral bij het afmaaïen van het gras en niet zozeer tijdens de groei van het kruid. De plant wordt dan meegenomen en verliest de bittere smaak, wat een probleem kan zijn voor vooral paarden en schapen.

Het is onduidelijk wie er bevoegd is voor de problematiek van de distels, de Vlaamse of federale overheid. Het Arbitragehof moet daar duidelijkheid over scheppen. Als het een Vlaamse materie is, dan is volgens mij de minister van Landbouw bevoegd voor de bestrijding ervan.

Mijn administratie bezorgde mij een omstandig rapport over distels. Dit rapport plaatst de natuurlijke waarde van deze planten tegenover de verplichting tot bestrijding ervan en de daaruit voortvloeiende consequenties. De problematiek rond het jakobskruiskruid is recent aan het licht gebracht. De voorbije maanden werden mij hierover ook reeds schriftelijke vragen gesteld. Ik wil het rapport overmaken aan deze commissie.

De Vlaamse Regering heeft geen verplichtingen ten aanzien van jakobskruiskruid. De bevoegdheid van de minister van Leefmilieu beperkt zich tot de mogelijkheid bepaalde soorten uit oogpunt van natuurbehoud te beschermen of te bestrijden. Voor jakobskruiskruid, een inheemse plantensoort, is geen van beide van toepassing. Bestrijding in het kader van volksgezondheid of dierenwelzijn is, in het kader van de bijzondere wet op de hervorming van de instellingen, een bevoegdheid van de federale overheid. Er is dus een juridisch probleem. Om die reden heb ik geen algemeen contact opgenomen met gemeentebesturen. Dat zou immers een overschrijding van mijn bevoegdheden inhouden, waarover ik waak. De betrokkenen hebben natuurlijk geen boodschap aan wie al dan niet bevoegd is, maar het is wel de reden waarom ik in het verleden niet ben overgegaan tot contact met gemeentebesturen. Wel zal ik met mijn collega's van de Vlaamse Regering nagaan of we met de federale regering een initiatief moeten nemen.

Er is contact opgenomen met het Federaal Voedselagentschap en met de dienst Toxicologie van de faculteit Diergeneeskunde te Gent. Geen van beide diensten beschikt over statistieken over meerdere jaren die aangeven hoeveel schadegevallen er zijn

voorgekomen door vergiftiging met jakobskruid. De dienst Toxicologie schat dat hij jaarlijks gemiddeld een tiental gevallen van vergiftiging door jakobskruid krijgt. Er is dus geen reden tot paniek, maar de vraag is wel of we dit niet verder moeten aanpakken. Deze aantallen liggen niet hoger dan die van vergiftiging van dieren door andere oorzaken.

De cijfergegevens uit Groot-Brittannië gaan allemaal terug op één enkele berekening uit 2002. De wetenschappelijke grond van deze berekening is absoluut niet duidelijk en er kunnen dus ook geen standpunten uit worden afgeleid.

We moeten goed nadenken over de bestrijding en de tegemoetkoming. Er zijn mogelijkheden inzake volksgezondheid en dierenwelzijn, maar hierover moet ik met mijn collega's verder overleggen. U kunt hen hierover trouwens ook ondervragen. De vraag is hoe de bestrijding het best gebeurt. In Groot-Brittannië kan men ondanks actieve bestrijding geen merkbare achteruitgang van de geviseerde soort vaststellen. Sterker nog: de bestrijding kan zelfs leiden tot een omgekeerd effect. Chemisch bestreden planten verliezen hun typisch afstotende eigenschappen wat juist tot consumptie door dieren kan leiden. Het uittrekken van de plant zorgt ervoor dat steeds weer kale plekken ontstaan waar de soort opnieuw kan kiemen.

We moeten die bestrijding met de nodige voorzichtigheid aanpakken om te voorkomen dat net het tegenovergestelde wordt bereikt. Brongerichte maatregelen zijn daarom meer aangewezen. Die kunnen in eerste instantie bestaan uit het verlagen van de graasdruk door minder dieren op een beperkte oppervlakte te laten grazen. Er zijn ook andere maatregelen mogelijk, zoals u al hebt aangehaald, namelijk een of twee keer maaien per jaar op de plekken waar dat kruid overheerst en gerichte voorlichting over de methode om te voorkomen dat geschikte groeiomstandigheden voor distels en kruiskruiden ontstaan.

De lokale overheden kunnen en moeten een belangrijke rol spelen door correcte informatie te verspreiden ten aanzien van de bevolking, zonder paniekzaaiërij.

De voorzitter: De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Het is toch vreemd om zien hoe een simpele plant te maken krijgt met een ingewikkelde politieke constructie. We zullen het

antwoord van de minister aan onze federale collega's overmaken zodat zij de nodige vragen kunnen stellen.

Paniekzaaiërij moet absoluut vermeden worden, maar er zijn de feiten op het terrein. Als we een wildgroei zien van bepaalde soorten, waaronder de distel, waarvan de aanwas zeer slecht wordt beheerd, hebben we daar onze vragen wij. We hebben de indruk dat als het over het beheren van plantengroei gaat, alles mag en kan en we de natuur maar zijn gang moeten laten gaan met alle gevolgen van dien. Ik ga niet zo dikwijls akkoord met de heer Martens, maar vandaag moet ik hem gelijk geven dat de bevolking schrik van de natuur heeft omdat ze die niet kent. Ik wil een feit aanhalen dat zich heeft voorgedaan in de streek van Waasmunster, waarbij distels zich vastklitten in de vacht van schapen die de berm afgraasden. Enkele groene jongens hadden klacht ingediend wegens het slecht behandelen van de dieren. Ofwel bestrijdt men de distels en hebben de distels geen vat op de schapenvacht, ofwel doet men het omgekeerde. Bij degenen die de natuur zo hoog in het vaandel voeren, zijn er ook heel wat bij die van natuur geen kaas hebben gegeten.

Met deze vraag vanuit onze fractie, en initieel ook vanuit de CD&V-fractie, hebben we het signaal gegeven dat deze problematiek dringend moet worden bekeken. Een evaluatie van heel het bermbeheer dringt zich op. We zullen er hier en in andere parlementen geregeld op terugkomen.

De voorzitter: De heer Martens heeft woord.

De heer Bart Martens: Het bermmaaisel wordt steeds gecomposteerd, dus de kans dat het via die weg in het paardenvoer terechtkomt, is uitgesloten.

Mijnheer de minister, ik ben tevreden met uw antwoord. We klagen zo vaak over overbodige wetten en regels, dus moeten we er geen nieuwe uitvaardigen voor een algemene bestrijdingsplicht. Het is aangewezen om landbouwers die ermee te maken kunnen krijgen, te sensibiliseren en de weinige percelen waar het probleem zich kan voordoen op gepaste wijze te beheren. Dit is de aangewezen manier om risico's uit te sluiten. Nieuwe regels zouden een overkill zijn voor het gestelde probleem.

De heer Frans Wymeersch: Het is opvallend dat net de koningen van de regelnevelij nu een oproep doen om hierover geen regels in te voeren. Een en ander moeten we niet theoretisch beschouwen, maar op het

terrein zelf, bij de landbouwers en de grondgebruikers. Simpele dingen kunnen soms grote gevolgen hebben op het terrein.

De voorzitter: Het is niet verboden de gemeenten te laten weten wat de consequenties zijn van distels en van jakobskruid. De gemeenten kunnen dat via hun infoblad aan de bevolking meedelen. Zonder aan regelneerij te doen, is dat een proactieve manier van werken.

De heer Karlos Callens: We maken het soms moeilijker dan het is. De landbouwer die problemen heeft met distels, maait die af net voor de regen. De pijpen van de distels lopen dan vol water en gaan rotten.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de implementatie van de Europese richtlijn betreffende de beheersing van omgevingslawaaï

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de Europese richtlijn 2002/49/EG van het Europees Parlement en de Europese Raad van 25 juni 2002 inzake de evaluatie en de beheersing van omgevingslawaaï heeft als doel de strijd aan te binden tegen omgevingslawaaï.

De omzetting van een Europese richtlijn voor Vlaanderen is niet altijd de gemakkelijkste opdracht. Twee data voor de omzetting van de richtlijn zijn inmiddels verstreken. Enerzijds moesten de lidstaten de Europese Commissie informeren tegen uiterlijk 30 juni 2005 over alle op hun grondgebied gelegen belangrijke wegen, waarop jaarlijks meer dan 6 miljoen voertuigen passeren, belangrijke spoorwegen, waarop jaarlijks meer dan 60.000 treinen passeren, belangrijke luchthavens, alsook over hun agglomeraties met meer dan 250.000 inwoners. Daarnaast moesten de lidstaten tegen uiterlijk 18 juli 2005 bekendmaken welke autoriteiten en organisaties worden belast met de opstelling en de goedkeuring van de strategische geluidsbelastingkaarten. Daarna krijgen de lidstaten 2 jaar tijd om de strategische geluidsbelastingkaarten over de toestand in het voorafgaande kalenderjaar in

de omgeving van die infrastructuurfaciliteiten en in die agglomeraties op te stellen en goed te keuren.

Volgens een artikel in De Tijd van 12 juli 2005 werd België alweer een slechte milieuleerling genoemd omdat een aantal Europese richtlijnen niet tijdig zouden zijn omgezet. Zo stelde het persartikel dat dit ook het geval was voor de kaderrichtlijn lawaaihinder, waardoor België kan worden verwezen naar het Europees Hof van Justitie.

Mijnheer de minister, is het juist dat de Vlaamse regering er niet tijdig in geslaagd is om te voldoen aan de twee vooropgestelde data die in de richtlijn staan en/of geldt dit voor België, waarbij de andere gewesten in gebreke blijven? Welke initiatieven inzake de implementatie van de Europese richtlijn voor omgevingslawaaï zijn reeds uitgevoerd? Werden er inmiddels al organisaties aangesteld die belast worden met het opstellen van strategische geluidsbelastingkaarten, en zo ja, welke? Bent u bereid om ook werk te maken van een wettelijke geluidsnorm zoals in Nederland het geval is?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, de Vlaamse regelgeving heeft deze richtlijn omgezet bij besluit van 22 juli 2005 inzake de evaluatie en de beheersing van het omgevingslawaaï en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995.

Voor het Brusselse Hoofdstedelijke en het Waalse Gewest werd de richtlijn omgevingslawaaï omgezet respectievelijk door de ordonnantie van 1 april 2004 en het besluit van de Waalse Regering van 13 mei 2004.

De tekst is gepubliceerd in het Staatsblad van 31 augustus 2005. Op 5 september 2005 heb ik via de permanente vertegenwoordiging aan de Europese Commissie meegedeeld dat de omzetting van de richtlijn omgevingslawaaï voor Vlaanderen ondertussen voltooid is.

Inzake de gewestwegen loopt er in samenwerking met de Mobiliteitscel een studie die de opmaak van de desbetreffende geluidskaarten voorbereidt. De milieuadministratie heeft in dat verband ook reeds voorbereidend overleg gehad met de andere betrokken partijen in dit dossier. Het gaat om de stad Antwerpen, de NMBS, de AWV en de Mobiliteitscel.

Bovendien is de stuurgroep Geluid van het CCIM, het Coördinatiecomité Internationaal Milieubeleid, door de ICL, de Interministeriële Commissie Leefmilieu, belast met de nodige samenwerking en informatie-uitwisseling in het kader van de omzetting en uitvoering van deze richtlijn. Er werd reeds overleg gepleegd met de andere gewesten en federale diensten in verband met het onderdeel 'luchthavens' en 'spoorwegen'.

In artikel 4 van het besluit Omgevingslawaaï wordt gesteld dat het bestuur onder andere zorgt voor: het opstellen van lijsten met agglomeraties, belangrijke wegen, belangrijke spoorwegen en belangrijke luchthavens; het opstellen van geluidsbelastingsskaarten of laten opstellen van geluidsbelastingsskaarten en strategische geluidsbelastingsskaarten. Met 'het bestuur' wordt bedoeld de afdeling Algemeen Milieu- en Natuurbeleid van Aminal en de andere overheidsdiensten die de Vlaamse Regering voor voorafgaand overleg aanwijst. De milieudienst heeft reeds sedert geruime tijd een ontwerp van bovengenoemde lijst voorbereid. Deze lijst moet echter nog worden afgestemd met enerzijds de overheidsdiensten en -ondernemingen die deze infrastructuur onder hun beheer hebben en anderzijds met de andere gewesten om overlapping en dubbel tellen van gegevens uit te sluiten.

In artikel 3 van het besluit, dat tijdig werd genomen, wordt gesteld dat de Vlaamse Regering milieukwaliteitsnormen kan vaststellen voor omgevingslawaaï. Omgevingslawaaï wordt hier gedefinieerd als 'ongewenst of schadelijk geluid buitenshuis dat door menselijke activiteiten wordt veroorzaakt, inclusief geluid dat wordt voortgebracht door wegverkeer, spoorwegverkeer, luchtverkeer, door het gebruik van vervoermiddelen of door GPBV-installaties'. Overeenkomstig artikel 2.2.4. van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid zijn milieukwaliteitsnormen grenswaarden of richtwaarden. De Vlaamse Regering kan eveneens bijzondere milieukwaliteitsnormen vaststellen voor stiltegebieden en probleemzones, zoals vastgesteld in de strategische geluidsbelastingsskaarten.

Tegen 2008 moeten geluidsactieprogramma's zijn opgesteld voor de beheersing van het omgevingslawaaï. Artikel 4 van hetzelfde besluit Omgevingslawaaï stelt dat de uitgewerkte maatregelen gericht zijn op het oplossen van prioritaire problemen die voortvloeien uit de overschrijding van toepasselijke milieukwaliteitsnormen. Ze zijn in de eerste plaats van toepassing op de belangrijkste zones zoals vastgesteld op de strategische geluidsbelastingsskaarten.

Mevrouw Van den Eynde, de Vlaamse Regering zal pas milieukwaliteitsnormen vastleggen zodra uit de geluidsbelastingsskaarten blijkt waar zich eventueel problemen voordoen.

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. U hebt een aantal data vernoemd. Op 22 juli heeft de Vlaamse Regering de regelgeving inderdaad goedgekeurd. Uiteraard is dat niet de datum die telt, wel die van de publicatie in het Staatsblad. Dat betekent dat we 2 maanden te laat waren. Ik neem echter aan dat er geen procedure zal worden opgestart bij het Europees Hof van Justitie.

Dat we te laat waren, ligt niet alleen aan u. Uw voorgangers hebben ook een aantal steken laten vallen. Tijdens de vorige legislatuur heb ik daarover verscheidene keren aan de bevoegde ministers vragen gesteld.

Mijnheer de minister, ik stel voor dat we steeds dezelfde terminologie gebruiken. In uw persmededeling hebt u het over 'geluidshinder', de Europese richtlijn heeft het over 'lawaaïhinder'. Het wordt op de duur moeilijk te weten of we het over dezelfde richtlijn hebben.

Ik hoop dat u alle mogelijke inspanningen zult leveren om te voldoen aan de andere data die in de richtlijn zijn opgenomen.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, het klopt dat men in de vorige legislatuur de bedoeling had om deze problematiek in een afzonderlijk besluit over de milieukwaliteitsnormen te regelen. Daardoor is er enige vertraging ontstaan. Ik hoop dat we niet worden veroordeeld omdat we wat later waren. We hebben een regeling getroffen binnen een redelijke termijn.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de uitbating van de beheersovereenkomsten water

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, in opvolging van mijn vorige vraag omtrent de verlenging van de oktobercontracten voor de 'beheersovereenkomst water', stelt de VLM dat er momenteel onvoldoende financiële middelen zijn om de landbouwers uit te betalen. Erger nog, de eerste betalingen voor landbouwers met verlengde oktobercontracten zouden pas in januari 2007 kunnen gebeuren. Hierbij baseren ze zich op de bepalingen in het besluit van de Vlaamse Regering, momenteel nog bij de Raad van State, dat de uitbetaling van de beheersvergoeding plaatsvindt uiterlijk 4 maanden na afloop van elk jaar dat de beheersovereenkomst loopt.

Dit is fundamenteel oneerlijk, aangezien landbouwers met een oktobercontract twee staalnames moeten bekostigen alvorens één uitbetaling te ontvangen. Daar er door de Vlaamse Regering op werd gewezen dat er moest op worden toegezien dat de oktobercontracten op een elegante manier kunnen worden voortgezet, dringen concrete maatregelen zich op. Er moet op worden toegezien dat de voortzetting van de oktobercontracten niet wordt ondergraven en dat er rechtszekerheid wordt geboden aan de beheerders. De VLM is al een hele tijd intensief bezig geweest met het promoten van verschillende vormen van beheersovereenkomsten, zoals perceelsranden, erosiebestrijding en andere. Nu meerdere landbouwers zich geëngageerd hebben om hier werk van te maken, blijken er plotseling geen budgetten ter beschikking te zijn. Dit komt het vertrouwen van onze landbouwers zeker niet ten goede. Vooreerst werden ze geconfronteerd met steeds veranderende voorwaarden en nu weer met het gebrek aan financiële middelen. De geloofwaardigheid van het systeem komt hier sterk onder te lijden.

Mijnheer de minister, mijn vraag aan u is dan ook eenvoudig. Op welke wijze kunt u ervoor zorgen dat deze beheersovereenkomsten toch nog op tijd kunnen worden uitbetaald? Acht u hier een structurele oplossing mogelijk, opdat landbouwers die intekenen op de beheersovereenkomsten in de toekomst zeker kunnen zijn dat ze een eerlijke vergoeding kunnen krijgen voor hun inspanningen?

De voorzitter: De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex: Ik sluit me volledig aan bij de vorige spreker. Uit gesprekken met landbouwers over erosiebestrijding blijkt dat ze zich afvragen of ze wel zouden meedoen, omdat ze vernomen hebben dat het geld terzake er niet is. Ik pleit er dus voor deze vraag

van mevrouw Rombouts echt ernstig te nemen, willen we in de toekomst nog met deze beheersovereenkomsten kunnen werken als nuttige instrumenten.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, het is erg belangrijk een onderscheid te maken tussen de beheersovereenkomsten water en de beheersovereenkomsten erosiebestrijding. Wat de oktobercontracten voor de beheersovereenkomsten water betreft, die hier ook al aan bod zijn gekomen, kan ik u geruststellen: we zullen de financiële verbintenissen terzake nakomen. Mogelijk is er verwarring ontstaan tussen beide. Wat de beheersovereenkomsten water betreft, is er voldoende Europees en Vlaams geld gereserveerd om die oktobercontracten tijdig uit te betalen. Daarmee hoop ik dat dit misverstand is opgelost.

Wel is er een probleem met betrekking tot de beheersovereenkomsten erosiebestrijding, namelijk in verband met de vastleggingskredieten. De afdeling Land kan daardoor niet alle aanvragen voor deze beheersovereenkomsten erosiebestrijding en weidevogelbeheer, die gemeenzaam beheersovereenkomsten natuur worden genoemd, honoreren. Dat heeft echter niets te maken met die oktobercontracten. De aanvragen voor de beheersovereenkomsten natuur werden uitgesteld tot 1 januari 2006. Voor hen zal er dan ook geen uitbetaling zijn in 2006. De eerste uitbetaling zal pas gebeuren in 2007. Ik ga er natuurlijk van uit dat ook dit probleem in de toekomst zal worden opgelost, zodat we niet in een situatie verzeilen waarin we erosiebestrijding aanmoedigen zonder dat we daar de nodige financiële gevolgen aan geven.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord en de inspanningen die u wilt leveren om die beheersovereenkomsten water correct uit te betalen. Ik ben ook blij dat u het ermee eens bent dat als we iets stimuleren, daar voor 100 percent middelen tegenover moeten worden geplaatst, zodat we geloofwaardig zijn en rechtszekerheid kunnen bieden. Ik hoop dat daar ook in de toekomst de nodige aandacht aan zal worden besteed.

De voorzitter: De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex: Mijnheer de voorzitter, ik stel voor dat u aan de gemeentebesturen, die daar toch actief mee bezig zijn, laat weten dat dit een tijdelijk pro-

bleem is, dat zal worden opgelost en dat hen er niet van mag weerhouden om voort te gaan. Het ware dus interessant dat u terzake een mededeling zou doen aan de gemeenten. Dan hebben we iets in handen waardoor we aan landbouwers en anderen kunnen medelen dat de situatie zal worden rechtgezet.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
